

KUPAX00MGVYN

25. 08. 2017

Toto rozhodnutí nabylo právní moci
dne: 13. 8. 2017**KRAJSKÝ ÚŘAD**

Pardubického kraje

odbor životního prostředí a zemědělství

KRAJSKÝ ÚŘAD PARDUBICKÉHO KRAJE	
Vypraveno	25 -08- 2017
Přílohy:	

Váš dopis ze dne: 12. 7. 2017
 Vaše značka: IČ/17/30194
 Spisová značka: SpKrÚ 48974/2017/OŽPZ
 Č. j.: 57605/2017/OŽPZ/Si
 Vyřizuje: Ing. T. Sigl
 Telefon: 466 026 474
 E-mail: tomas.sigl@pardubickykraj.cz
 Vyhотовeno: v Pardubicích dne 23. 8. 2017

dle rozdělovníku

ROZHODNUTÍ

Krajský úřad Pardubického kraje jako věcně a místně příslušný orgán ochrany přírody (dále též „krajský úřad“) dle § 77a odst. 5 písm. h) zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, v platném znění (dále též „zákon o ochraně přírody“), a dle § 29 odst. 1 a § 67 odst. 1 zákona č. 129/2000 Sb., o krajích, v platném znění, rozhodl tak, že výjimku dle § 56 odst. 1 zákona o ochraně přírody ze základních ochranných podmínek zvláště chráněných živočichů, konkrétně ze zákazů zraňovat, usmrcovat, přemísťovat, chovat v zajetí a ničit a poškozovat stanoviště druhu rak říční (*Astacus astacus*), a to z důvodu zamýšlené realizace záměru „Libchavský potok, Libchavy, ř. km 1,070 – 1,543, rekonstrukce úpravy“ v k. ú. Dolní Libchavy, podniku Povodí Labe, s. p., IČ 70890005, se sídlem Víta Nejedlého 951, 500 03 Hradec Králové,

POVOLUJE.

V souladu s ustanovením § 56 odst. 3 zákona o ochraně přírody stanovuje krajský úřad následující opatření ke zmírnění negativního vlivu záměru na jedince předmětného zvláště chráněného druhu:

1. Před zahájením stavebních činností musí být prostřednictvím ekologického dozoru stavby (osoba navržená Povodím Labe, s. p., a schválená krajským úřadem) ověřena aktuální přítomnost jedinců druhu rak říční v záměrem dotčených úsecích předmětného vodního toku.
2. V případě zjištění raků musí být prostřednictvím ekologického dozoru stavby proveden jejich odlov a jejich následné přemístění do nejbližší vhodné lokality v daném toku nad místem stavby.

Výjimka povolená tímto rozhodnutím se vztahuje rovněž na dodavatele prací, kteří musí být před realizací záměru držitelem výjimky prokazatelným způsobem poučeni o všech podmínkách tohoto rozhodnutí.

Výjimka povolená tímto rozhodnutím je platná ode dne nabytí právní moci tohoto rozhodnutí do 31. prosince 2020.

Druh rak říční je předmětem ochrany dle práva Evropského společenství, konkrétně dle Směrnice Rady 92/43/EHS ze dne 21. května 1992 o ochraně přírodních stanovišť, volně žijících živočichů a planě rostoucích rostlin.

Účastníkem řízení dle § 27 odst. 1 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, v platném znění (dále též „správní řád“), je: Povodí Labe, s. p., IČ 70890005, se sídlem Víta Nejedlého 951, 500 03 Hradec Králové.

ODŮVODNĚNÍ:

Povodí Labe, s. p., podalo dne 13. 7. 2017 ke krajskému úřadu žádost o povolení výjimky dle § 56 zákona ze základních ochranných podmínek raka říčního, tj. druhu, který byl dle Přílohy č. III vyhlášky č. 395/1992 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona o ochraně přírody, zařazen do kategorie ohrožených druhů. To že bude záměrem dotčen tento druh, vyplynulo z předloženého biologického průzkumu provedeného v souladu s ustanovením § 67 zákona o ochraně přírody.

Zájmový úsek toku se nachází v zastavěném území v místní části obce Libchavy – Dolní Libchavy, na jejím jižním okraji v katastrálním území Dolní Libchavy. Řešené území se rozprostírá v korytě Libchavského potoka v ř. km 1,07 - 1,543 na celkem třech úsecích o délkách 100, 60 a 60 m. Stavba je rozdělena podle úseků na 4 stavební objekty: SO-01 Úsek č. 1 – ř. km 1,070 - 1,146; SO-02 Úsek č. 2 – ř. km 1,395 - 1,441; SO-03 Úsek č. 3 – ř. km 1,490 - 1,543 a SO-04 Rekonstrukce pilířů lávky v ř. km 1,09 (tento objekt není součástí dodávky). Účelem projektu je dle žadatele stabilizace narušených břehů ve vybraných úsecích toku (SO-02 a SO-03) a odstranění nevhodného betonového opevnění dna a svahů a nahrazení ho přírodními materiály (SO-01).

Krajský úřad opatřením č. j. 52069/2017/OŽPZ/Si ze dne 26. 7. 2017 informoval o zahájení správním řízení účastníky řízení a spolky, které požádaly v souladu s ustanovením § 70 odst. 2 zákona o ochraně přírody o informování o zahájených řízeních. Žádný ze spolků účast v řízení neoznámil. Dále krajský úřad tímto opatřením seznámil účastníky řízení s tím, že hodlá v rámci rozhodnutí ve věci stanovit podmínky k minimalizování negativního dopadu daného záměru na výše uvedené zvláště chráněné druhy a konkrétně uvedl, v čem budou tato opatření spočívat. Žádný z účastníků řízení se k návrhu podmínek nevyjádřil. Účastníci řízení rovněž neuplatnili v řízení žádná svá stanoviska ani neučinili žádné jiné návrhy. Žádost společně s přílohami byla dostatečným podkladem pro vydání rozhodnutí, a tak krajský úřad přistoupil přímo k vydání rozhodnutí ve věci, kterým výjimku za stanovených podmínek povolil.

Žadatel předložil společně s žádostí projektovou dokumentaci v elektronické podobě a biologické posouzení (hodnocení) záměru dle § 67 zákona o ochraně přírody (zpracovatel: Mgr. Daniel Vařecha). Tyto materiály byly podkladem rozhodnutí.

Zvláště chránění živočichové jsou chráněni ve všech svých vývojových stádiích. Chráněna jsou jimi užívaná přirozená i umělá sídla a jejich biotop. Dle ustanovení § 50 odst. 2 zákona je zakázáno škodlivě zasahovat do přirozeného vývoje zvláště chráněných živočichů, zejména je chytat, chovat v zajetí, rušit, zraňovat nebo usmrctvat. Není dovoleno sbírat, ničit, poškozovat či přemísťovat jejich vývojová stadia nebo jimi užívaná sídla. Je též zakázáno je držet, chovat, dopravovat, prodávat, vyměňovat, nabízet za účelem prodeje nebo výměny.

Výjimku ze základních podmínek ochrany lze dle ustanovení § 56 zákona udělit mimo jiné v případě, kdy jiný veřejný zájem převažuje nad zájmem ochrany přírody a u zvláště chráněných druhů, které jsou navíc předmětem ochrany podle práva Evropského společenství, jen pokud je dán některý z důvodů uvedených v § 56 odst. 2 zákona, neexistuje-li jiné uspokojivé řešení a pokud povolená činnost neovlivní dosažení či udržení příznivého stavu z hlediska ochrany. Druh rak říční je předmětem ochrany dle práva Evropského společenství (viz výrok rozhodnutí).

Ochrana přírody a krajiny je dle ustanovení § 58 odst. 1 zákona o ochraně přírody veřejným zájmem. Každý je povinen při užívání přírody a krajiny strpět omezení vyplývající z tohoto zákona. Veřejný zájem na ochraně přírody spočívá v tomto případě v ochraně jedinců předmětných zvláště chráněných druhů a v ochraně biotopů (stanovišť) těchto druhů. Dle ustanovení § 16 odst. 1 vyhlášky č. 395/1992 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona o ochraně přírody, je ochrana zvláště chráněných druhů založena na komplexní ochraně jejich stanovišť.

Rak říční se přirozeně vyskytuje především v pomaleji tekoucích málo využívaných potocích a říčkách. V minulosti byl rovněž často chován a vysazován na náhradní lokality do rybníků, zatopených lomů, pískoven a dalších nádrží, kde často dobře přežívá a může se zde rozmnožovat. Optimální podmínky jsou ve vodách s pevným písčito kamenitým dnem a jílovitými břehy a s přirozeným břehovým porostem, kde mezi kořeny nacházejí raci vhodné úkryty. Plodnost raka říčního se pohybuje obecně v rozmezí 80 - 200 ks vajíček. Jedinci pohlavně dospívají ve 3. až 4. roce života. Raci se rozmnožují v podzimních měsících. Oploďná samice klade vajíčka na spodní část zadečku a opatruje je až do jara následujícího roku, kdy svůj vývoj ukončují.

V současné době je existence raka říčního ohrožena několika negativními vlivy. Jedná se o znečišťování toků odpadními vodami z průmyslu, odpadem a chemikáliemi používanými v zemědělství, lesním hospodářství, ale také komunálními odpadními splašky. Rovněž nevhodný způsob hospodaření a zvyšování produkce na vodních nádržích má negativní vliv na populace raků. Silné usazeniny sedimentů v důsledku přísunu ze zemědělství nebo díky pravidelnému vypouštění rybníků působí negativně stejně jako změny chemizmu, trofie a teploty vody. Dalším velmi závažným faktorem jsou vodohospodářské zásahy. Jedná se o regulační úpravy na tocích, které většinou znamenají sníženou diverzitu mikrohabitatů koryta. S regulací je spojeno často i čištění a prohlubování koryta, při kterém dochází v dotčených úsecích k likvidaci většiny organismů. Příčinou ohrožení tohoto druhu bývá rovněž narušení biologické rovnováhy v tocích vysazením nadměrného množství dravých ryb či predace přemnoženým nepůvodním druhem - norkem americkým. Velmi významným negativním vlivem působícím na naše původní druhy raků je onemocnění tzv. račí mor, jehož původcem je plíseň *Aphanomyces astaci*.

Dle žadatele je realizace stavby nezbytná proto, aby byla dostatečně zvětšena kapacita koryta, a tím zajištěna ochrana zastavěného území obce Libchavy (části Dolní Libchavy) při vyšších vodních stavech. Provedená opatření lze tedy dle žadatele považovat za protipovodňovou ochranu zastavěného území. Provedení výše popsaných opatření má tak být preventivním zásahem, kterým má být předcházeno vzniku závažných škod na různých typech majetků. Dle předložené dokumentace se jedná o údržbu vodního toku, kterou je povinen správce vodního toku v souladu se zákonem č. 54/2001 Sb., o vodách, v platném znění (dále též „zákon o vodách“), řádně provádět. Dle ustanovení § 83 písm. m) zákona o vodách je správce toku povinen odstraňovat škody na korytech vodních toků, zejména zabezpečovat kritická místa pro případ povodně a obnovovat průtočný profil koryta vodních toků. Předmětná část toku se nachází v zastavěném území obce v těsné blízkosti trvale osídlených nemovitostí. Povinnost zajistit řádné fungování vodního díla vyplývá rovněž z ustanovení § 59 odst. 1 písm. b) a j) zákona o vodách. Dle uvedených ustanovení zákona je vlastník vodního díla povinen dodržovat podmínky a povinnosti, tj. udržovat vodní dílo v řádném stavu tak, aby nedocházelo k ohrožování bezpečnosti osob, majetku a jiných chráněných zájmů. Ve výše uvedeném (v naplňování zmíněných ustanovení vodního zákona) shledává žadatel jiný **veřejný zájem, kterým je zejména předcházení škodám na majetku ve správě Povodí Labe s. p., ale i na jiných majetcích, především na nemovitostech přiléhajících k vodnímu toku (dílu).**

Krajský úřad se ztotožňuje s názorem žadatele. Jak vyplývá z ustanovení § 56 odst. 2 zákona, tak i z § 59 odst. 1 zákona o vodách, lze v zajištění plné funkčnosti vodního díla shledat zcela jednoznačně veřejný zájem, kterým je **v daném případě především zájem na prevenci vzniku závažných škod na různých typech majetků**, ale do jisté míry i zájem **veřejné bezpečnosti a veřejného zdraví**, k jejichž ohrožení by mohlo dojít v případě destrukce stávající úpravy vodního toku. V předloženém záměru lze dále částečně shledat i **zájem ochrany přírody**, který spočívá v odstranění nevhodného opevnění dna a svahů betonovými panely a v jejich nahrazení přírodními materiály (SO-01).

Krajský úřad v daném případě dospěl k závěru, že **jiný veřejný zájem převažuje nad zájmem ochrany přírody**. Dle krajského úřadu existuje pro toto tvrzení hned několik důvodů.

Prvním z těchto důvodů je fakt, že předmětný záměr má charakter běžné údržby a nejedná se tedy o novou stavbu, kterou by byly zásadně měněny charakteristiky vodního toku a tím i abiotické podmínky výše uvedených druhů. Druhým důvodem je fakt, že předmětný záměr je situován do zastavěné části obce, kde musí být na rozdíl od volné krajiny prioritou zajištění bezproblémového převedení průtoků přes toto území, a to i zvýšených. Neprovedením daného záměru dojde k dalšímu zhoršení hydrologické situace v daném úseku, což může v krajním případě vést k vybrežení vodního toku mimo koryto, což by následně vedlo k ohrožení okolních nemovitostí. Vybrežení vodního toku v daném místě by tudíž vedlo k řádově větším škodám na majetku, než jak by tomu bylo mimo zastavěné území, což obdobně platí i o míře ohrožení bezpečnosti a zdraví osob. Dalším a z pohledu ochrany přírody zásadním faktem, pro který krajský úřad dospěl k závěru, že jiný veřejný zájem v daném případě převažuje nad zájmem ochrany přírody, jsou závěry, k nimž dospěl zpracovatel biologického hodnocení, který považuje záměr z pohledu ochrany přírody za akceptovatelný a nahrazení některých stávajících prvků úprav toku a nové zpevnění břehů záhozem dokonce může dle zpracovatele hodnocení vytvořit nové biotopy vhodné pro výskyt zvláště chráněných druhů.

Krajskému úřadu byl předložen záměr v jediné variantě. Účastníci řízení nepředložili krajskému úřadu v průběhu řízení žádné jiné variantní řešení. Předložené řešení je dle zpracovatele biologického hodnocení za dodržení jím navržených podmínek možné, jelikož by nemělo mít zásadnější vliv na místní populaci raka říčního. V tomto ohledu lze považovat předloženou variantu, při jejíž realizaci bude postupováno dle navržených podmínek k omezení negativního dopadu záměru na předmětný zvláště chráněný druh, za variantu jedinou možnou, zohledňující zájmy ochrany přírody, a tedy i za variantu nejuspokojivější, tj. neexistuje jiné uspokojivější řešení jak daný záměr realizovat.

Při průzkumu daného úseku Libchavského potoka byl prokázán výskyt raka říčního. Dle zpracovatele biologického hodnocení se jednalo o ojedinělý nález uhynulého jedince. Výskyt raka říčního lze dle hodnotitele očekávat spíše výše proti proudu (mimo území dotčené stavbou). Jak již bylo uvedeno výše, zpracovatel biologického hodnocení považuje nahrazení panelů v korytě kamennou úpravou za přírodě bližší řešení, stejně tak i stabilizaci paty břehů balvany s navazujícím kamenným záhozem, kterým dojde k vytvoření nových biotopů vhodných pro další nejen zvláště chráněné druhy. Realizací záměru by tedy dle závěrů biologického hodnocení nemělo dojít k zásadnímu negativnímu ovlivnění místní populace raka říčního, které by se projevilo v ohrožení této populace, naopak plánovaná úprava by mohla v budoucnu vést k posílení lokální populace raka říčního. Z uvedeného je zřejmé, že byla naplněna i poslední zákonná podmínka nezbytná k povolení výjimky, tj. ta podmínka, že realizací záměru **nedojde k ohrožení udržení či dosažení příznivého stavu druhu z hlediska jeho ochrany.**

K podmínkám uvedeným ve výroku rozhodnutí:

Obě podmínky uvedené ve výroku tohoto rozhodnutí vycházejí z předloženého biologického hodnocení zpracovaného dle § 67 zákona o ochraně přírody. Všichni účastníci byli opatřením krajského úřadu č. j. 52069/2017/OŽPZ/Si seznámeni s návrhem podmínek a žádný z nich neuplatnil k tomuto návrhu své připomínky.

Krajský úřad stanovil provedení takových opatření (kontrola území před realizací záměru a případné provedení záchranného transferu raků z místa zasaženého stavbou a zajímavování místa realizace), jejichž cílem je minimalizovat přímý negativní dopad záměru na jedince předmětného druhu. Provedením transferu mimo dotčené území má být předejito zraňování či usmrcování raků při realizaci předmětného záměru. Záchranný transfer musí být proveden odborně způsobilou osobou navrženou investorem a schválenou krajským úřadem. Tato odborná způsobilost je nezbytná k identifikování nejpravděpodobnějších míst úkrytů raků v dané části toku, k zajištění šetrné manipulace s raky a k vypuštění raků ve stanoviště vhodných částí vodního toku.

Jelikož byly splněny všechny zákonem stanovené předpoklady, kdy může orgán ochrany přírody výjimku ze základních ochranných podmínek zvláště chráněných druhů dle § 56 zákona o ochraně přírody povolit, krajský úřad za stanovených podmínek požadovanou výjimku podniku Povodí Labe, s. p., povolil.

Účastníky řízení dle § 27 správního řádu jsou Povodí Labe, s. p., a obec Libchavy.

POUČENÍ:

Proti tomuto rozhodnutí je možno podat, v souladu s ustanovením § 81, § 82 a § 83 správního řádu do 15 dnů od jeho doručení, odvolání k Ministerstvu životního prostředí, prostřednictvím Krajského úřadu Pardubického kraje, odboru životního prostředí a zemědělství. Odvolání jen proti odůvodnění rozhodnutí je nepřipustné.

OTISK ÚŘEDNÍHO RAZÍTKA

Ing. Josef Hejduk

vedoucí odboru
v zastoupení Ing. Martin Vlasák

ROZDĚLOVNÍK:

Účastníci řízení:

- Povodí Labe, s. p. (DS)
- obec Libchavy (DS)

Na vědomí:

- Městský úřad Ústí nad Orlicí – orgán ochrany přírody (DS)
- Městský úřad Ústí nad Orlicí – vodoprávní úřad (DS)
- ČRS MO Ústí nad Orlicí, Hylváty č. e. 9370, 562 03 Ústí nad Orlicí

